

ԼՐԱԳԻՐ

30 ժամ

ՀԱՅ. Ա. ՊԱՌ. 20 ՐԵՍԵ

30 ժամ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ
Տարեկան գին 4. Պոլսոյ համար 10 Մէկին
» » Գաւառաց » 12 »
» » Գաւառաց » 5 1/2 »
» » Գաւառաց » 6 1/2 »
Օտար թղթատարով դրկուած 2 1/2 լիւր
Երանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դր.
Երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:

Գուրս գնաց
Խմորագործեան
Երկու անգամի համար 3 դր.
Երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:
Յատուած համակ, յօդուած, եւայլն ետ չեն
տրուիր:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ
Խառն. — Հետադարձութիւն. — Ազգային
լուրեր. — Երանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դր.
Երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:

4. ՊԱՌ. 22 ԱՊՐԻԼ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՏ. Սուրբ Երանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դր.
Երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:

Նախարարաց խորհուրդը կը շա-
րունակէ քննել այն կարգադրու-
թեան պայմաններն, որով Օսմ. կայ-
սերական Պարսկան իւր վրայ պիտի
աւանդուի Օսմ. պաշտօնատարաց առ-
սակներն ամէն ամիս կանոնաւո-
րապէս վճարելու գործը:

Կը հաւատեն թէ Բ. Գուռն հա-
ւանութիւն տուեր է Շիրակի բար-
ձանց վրայ Ռուսական մատուցի մը
չինութեան: Այս մասին հարկ եւ
ղած կայսերական հրամանագրին
արդէն զրկուել է Ալեքս. վրայայի.
որ երկուսը գրեթէ Բ. Գուռն համա-
ղիւր համար թէ Շիրակի մէջ Ռու-
սական մատուցի մը չինութիւնը
վտանգաւոր բան մը չունի:

Բարանթ խնայ միջազգային խոր-
հուրդն օրոյց անցնելու տարւոյ պէս
թիշական յանձնարարմը մը զրկել
ֆանդիւն կըլլին, որպէս զի Մէքքէ
գետացի մը վերադարձող խաւարու
տուրաց անողական վիճակին վը-
րայ հակողութիւն ընէ: Յիշեալ
յանձնարարման, որ Տրքթ. Տիւրքի
նախագահութեան չորս թիշակներէ
կը բաղկանայ, ամառը վերջը ճան-
բայ պիտի ելնէ:

Լորտ Տրքթի ձեռնարկ եղիւ-
տան համար չինութեան կազմակա-
նութիւնը յատկապէս յարմար մէջ պի-
տի հրատարակուի:

Երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:

Արաւիկոյ գործերը մտահոգու-
թիւն կը ներշնչեն, և թուրք քաղա-
քացիներն նախելով ռուսականու-
թեան նախորդ նախարար Հաֆիզ
փաշա յատուկ պաշտօնով Շիրակ
պիտի դրկուի: Այս լուր հիշել լինի
թէ ոչ, սա ստորոգէ թէ պետական
ճանքը չափեալ զորք և ռազմա-
միջոց բեռնած՝ Շիրակի գնաց
Սալիկի հաւանութեան է նաեւ որ
Թուրք-Գարապաղի սահմանագը-
րու լուր զորոյ յանձնարարմը պաշտ-
պաններու համար այժմէն այսպիսի
զգուշական միջոցներ ձեռք կ'առ-
նուն:

Առկերթալը լրագիրը կը հեր-
քէ լրագրաց ունեց տուած այն լու-
րը թէ Ռուսական Օսմանեան ընդ-
հանուր հիւպատոս Տանիշ Գիւնեթին
հիւանդանո կառավարել անուանող
կայսերական հրամանագրին ելնէ
լու վրայ է: Կը կարծուի թէ անդ-
իական դեպքան Լորտ Տրքթիին

մայրաքաղաք ժամանելէն յետոյ,
դեռ պահել պաշտօնապէս ի խոր-
հուրդ պիտի հրաւիրուին Բ. Գուռն
նէն:

Կրտսի թէ Բերայի 6րդ չը-
հակի թաղապետութիւնը՝ Գաւառ-
փաշայի ականը ծածկելու և զայն
ժառանգելու մը վերաբերեալ համար
բանակցութեան մտեր է Կ. Պոլսոյ
չորս մատակարարելու արտօնու-
թիւն ստացող ընկերութեան հետ:

Չմուռները Բերայի և Ղալաթիոյ
մէջ որոշեալ գողերն կը թուի թէ
ամառները դիւղերը օգտուիտու-
թեան կ'երթան, որովհետեւ վեր-
ջին օրերս միտքորի գիւղերէն,
մանաւանդ իսկիւտարի մէջ գողու-
թիւնը շատցած են: Կրտսի թէ
գողերը Պէյլէր-Օղլու պարտէզի
հաւաքուելով դիւղերն ամեն կողմ
կը յրօշ իրենց յաճատակութիւն-
ներն ի գործ դնելու համար: Ան-
հայ յարմու իսկիւտարի Տիւրքի
տարաւոր թաղին մէջ միայն հինգ
գողութիւնը պատահած են, որոց
ամենէն կարեւորն է Տիւրքիսեան
էֆէնդիին տան մէջ եղած գողու-
թիւնը: Մինչդեռ տան մարդիկ ա-
ւազ հնգաշարքի իրիկուն եկեղեցին
կը գտնուին, գողերն առիթը ըս-
տով արծողութեան մը այլ և այլ խ-
թիւ կը վերցունեն: Գողերը Գա-
րապաղի Օսմ. յանձնարարման քա-
րուար ճիւղական Նոյն էֆէնդիին
տանն եւս դիւղերաց բանալու փորձ
փորձեցին սակայն բարեբաղդաբար
մէջի մարդիկն իմանալով չեն յա-
ղորդի:

Իսկիւտարի կառավարելը գո-
ղերուն հետքը գտնելու համար աղ-
գու միջոցներ ձեռք առաւ:

Փիլիպէի համանուն լրագիրը
կընէ թէ Բ. Գուռն Ալեքս. փաշա-
յի Նուրուզ երթալու համար ինդ-
րած արտօնութիւնը տուեր է Սա-
կայի Ժուրնալ աղ Գաւառի միջոց
լրագիրին իւր մատուցող տեղեկու-
թեանց յետոյ իր հերքէ այս լուր
և կըսէ թէ Բ. Գուռն ոչ միայն
ինքրուած արտօնութիւնը չէ առ-
նում, այլ և տարւոյ աղ արամադի-
լէ, եթէ երբեք Ալեքս. փաշա այդ
արտօնութիւնը ձեռք բերելու մը-
տօք մայրաքաղաքը գայ:

Կը ծանուցուի թէ Թուրքոյ-
Պարսկական սահմանագրին վրայ
գտնուող Չափ և Սէնտայ անուն
ցեղերը Պարսկական հողին վրայ ա-
ւարտութիւններ ըրած լինելով,
Բ. Գուռն և Պարսկական դեսպա-
նատան միջև այժմ ըստիկցութիւնը
բացուած են այս խնդրոյ վրայ:

Բու մէջի երկու անգամի համար 2 դր. է. աւելի ան-
գամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի:

Պարսկական կառավարութեան ուշա-
գրութիւնը կը հրաւիրէ Տրքթիին
գաւառէն գաղթող ժողովրդաց վը-
րայ, որոց մեծ մասը Յոյն և Հայ-
հաւանութիւնն է: Ռուսական իշխանու-
թիւնը Բու մէջի և Սալիկ-գաղթի
միջև գտնուած գաւառին մէջ կը
գտնուեն եղբ. յիշեալ գաղթական:

ներն, որը օգին վատառողջութեան
պատճառաւ շատ չանցած այլ և այլ
հիւանդութեանց ենթակա լինելով
պիտի կոտորին:

Թրքիկըրդատէ Եաֆէր փաշա՝ Պո-
սի նախադատ տեղեկին նախագահ
Պէյլիմ էֆէնդիին դէմ գտնուող
Եր կողմնակալ ամբաստանելով զայն,
վերադարձու թեան տեղեկին նախըն-
թաց օրն այս դատին քննութեան
զբաղեցաւ, բայց չկրցաւ. վերջու-
կան որոշում մը տալ. ուստի դա-
տին չարոնակութիւնն ուրիշ ուսու-
թողու եղաւ: Պէյլիմ էֆէնդիին փա-
տարան էր Շահպաշ Նազարէթ է-
ֆէնդիին, և Թրքիկըրդատէ Եաֆէր
փաշային փաստաբանն էր Թրքիկը
Սիմոն էֆէնդիին:

Տէյլի Նուրի յատուկ թղթակի-
ցը կը շարունակէ Հայաստանի գոր-
ծող վիճակին վրայ նախադատ գր-
իւր և հեռագրեր քաշել կարիքն,
Բարեբրէն և Կարսէն: Այս վերջին
քաղաքէն ապրիլ 24 թուով քաշած
հեռագրով իր փառն այն լուր թէ
Ռուսը սովորականէն աւելի զօրք
համարած լինին Օսմ. Հայաս-
տանի սահմանագրին վրայ: Ի Սա-
րքաւոր, որ կ'ըստէր թէ 30,000
զօրք զրկուած է, 2,000 հօգի միայն
կան կ'ըսէ կայսրի մէջ 5,000 է աւե-
լի զօրք չկան: Որ և է զինուորական
չարժուով կատարուելի: Հայք կու-
ղին Օսմ. հողէն կարս գաղթել,
բայց Ռուսը թող չեն տար եղբ. ի-
րիկցիները՝ վը ծանուցանէ թէ
«կայսրի մէջ պատարաստութիւնը կը
լինին կայսր թաղապետութեան
հանգէսը մեծ չքով տօնելու հա-
մար: Թուրք և Բուրք պատուի-
րակներ կարսէն ճանբայ պիտի ել-
նեն թաղապետութեան հանդիսին
ներկա գտնուելու համար»:

Անգլիական գլխաւոր թերթներն
այս օրերս մեծ հոգածութեամբ կը
գտնուին Հայաստանի բարեկարգ-
ման խնդրին: Թայմզ իւր ապրիլ
27 թուով խմբագրական ընդարձակ
յօդուած մը կը նուիրէ այս խնդ-
րոյ: Թայմզը կը ծանուցանէ թէ Լորտ
Տրքթիին քիչ օրէն Կ. Պոլսի պիտի
գտնուանայ, և թէ պէտք իսկ ընդ-
հանու խնդրով պիտի զբաղի,
բայց Կ. Պոլսոյ մէջ իւր բուն գրա-
յուսը պիտի լինի զատ աւելի կա-
րեւոր խնդրի մը, զոր յարուցած է
Պէյլիմի դաշնագրին ճիւղ. յօդու-
ած: Թայմզը Հայաստանի բարեկա-
րութեան խնդրին ծանօթ պատ-
մութիւնն ընկէ յետոյ, այս խնդ-
րին վերաբերեալ կարգադրելու հար-
կին վրայ աղբուսապէս կը պնդէ:

Թայմզն այս յօդուածն ալ կը
ցուցնէ թէ ծանուցանալ բարեկարգ-
ման խնդրոյն նկատմամբ այսօր
Ռուսիոյ մէջ երկու կարծիք կայ:
Մին, զոր կը ներկայէ Տէյլի Նուրի,
բարոյութիւն յուսաւոր, Ռուսական
երկրակալութեան մը աւելի ար-
գելը Հայաստանեւոր գաղթաբար
կը շտապագովէ: Միւսը, զոր կը
ներկայէ Թայմզը, ամեն միջոց ի
գործ դնել կ'ուզէ իշխեալ բարե-
կարգման խնդրին համար, որ-
պէս զի Ռուսական գաւառէն վը-
տանգէ անհետացան: Թայմզը այս
տեսութեամբ խնդրոյն միտառն
կարգադրութիւն մը տալու հարկը
փաստաբանելով, բաւական յաւաք
գնացած է իւր յօդուածին վերջերը:

Բեզուպովսկին ապրիլ 19 թուով
կը հնարաւոր թէ Ռուսաց կայսր
թաղապետութեան հանգիսին ներ-
կա գտնուելու սահմանագրի կայս-
րական անձնագրահ զօրագունդն
որ վրայակմբ մեծ գրքին հրամանատա-
րութեան ներքեւ պիտի գտնուի,

19 զօրավարներէ, 617 սպայներէ
և 12,515 զօրքէ պիտի բաղկանայ
3,613 ձիով և 22 թնդանոթով:

Կայսերական իդէլոգիայի չոգե-
նան, որ Պոլսոյ իշխանն Եա-
ֆա տարաւ, այսօր մայրաքաղաք
կ'ապսուսի: Յիշեալ չոգենան իւր
հետ կը բերէ վառնա անուն
Օսմանեան թնդանոթակիր չոգե-
նան, որ մեքենային խանգարման
պատճառաւ Դարբանէ կանգ առ-
նելու պարտաւորուած էր:

Բուրթ-Սալիկի ոստիկանութեան
մէջ գտնուող Զուլեքերիսցի հե-
ռադիոսէն ճանրուելով, անոնց տեղ
լինիլներ կը գրուին: Բուրթ-Սալիկի
Երկուսի ինքնակալ զոհ չեն այս
վտանգութեան:

Նապարակի պէս, որ Երկուստ-
կան դատարանաց համար դատա-
ւորներ և ընդհանուր դատարանա-
ներ ընտրուի պաշտօնով Պիլիմ
գնացած էր, իւր այս պաշտօնն ա-
ւարտել է: Ինտրած դատարանաց
ինն Պիլիմիսի և մնացեալը Հոյան-
տացի են: Միջազգային դատարա-
նաց առջեւ դատարանութիւնը Ճը-
րանութիւն և իտալերէն լեզուա-
պիտի լինին, իսկ բնիկ դատարա-
նաց առջեւ Պարսկերէն և Արաբե-
րէն լեզուա:

Գահիրէն կը հեռագրեն թէ
Երկուստի իշխանն այս առաւուս
նախարարութեան համար սնդիւ-
ցի խորհրդական մը պիտի անուա-
նէ, որոյ իրաւաստութիւններն ել-
միտական խորհրդական Սըր Ա-
բուլիին իրաւաստութեանց հետ նոյն
պիտի լինին:

Չմուռնային լուր կուտան թէ
կայսերական թաղապետին տնօրէն
Համիտ պէյ, որ հնագիտական խո-
ղարկութիւններ ընել տալու համար
Մէքէնէն գնացած էր, հոն պէտք
եղած կարգադրութիւնն ընկէ յե-
տոյ Հայկ. ուղեւորներն է, ուր նոյն-
պէս հնագիտական խողարկութիւն
ներ ընել պիտի տայ:

Փիլիպէ հրատարակեալ Փիլիթա-
րու լրագիրն ասկէց ամիս մ'առաջ
ծանուցած էր թէ Փիլիպէի Ֆրան-
սական և Անգլիական հիւպատոս-
ներն ինքնուրոյց կ'են Ալեքս. փա-
շային թէ իրենց կառավարութիւն-
ներն օրինաւոր կը գտնէին գաւա-
ռական ժողովոյ այն որոշումն, որ
Բ. Գուռն վճարուելիք տարեկան հար-
կը 240,000էն 180,000 ոսկու կ'ի-
ջեցնէր: Մայրաքաղաքին լրագրաց
սմանը հերքեցին այս լուր: Սա-
կայի Պաշտօնական Մարիմա լրա-
գիրն իւր վերջին թիւերէն միայն
մէջ կը պնդէ թէ Փիլիթաբուրի լրա-
գիրն առած լուրն ստորոգէ է Փի-
լիպէի Ֆրանսական հիւպատոսը մայ-
րաքաղաքը ըրած իւր վերջին ուղե-
ւորութեան օգուտ քաղելով պնդ-
ելու է Տր Նոյն մարդիկն ըմբ թէ
Օսմ. արժեքները չափեց կը պա-
հանէին որ Ֆրանսա հաւանութիւն
տայ Արեւելեան Ռուսիկի գաւա-
ռական ժողովոյ արդար պահանջ-
մանց: Ֆրանսական դեսպանն ալ
երկուց յայտարարեց իրեն թէ
Ֆրանսական կառավարութիւնը նը-
պատաւոր է Գաւառական ժողո-
ւոյ որոշման, փիլիպէ գտնուող բո-
լոր միւս հիւպատոսներն ալ այս
մտք տեղեկացուց քրդերն իրենց
կառավարութեանց: Սակայն Բ.
Գուռն չուզեց վստահուիլ Արե-
ւելեան Ռուսիկի կողմնայոցը, թէ
պէտք Ալեքս. փաշա քանից լընդ-
րած է Բ. Գուռն:

Չմուռնային լուր կուտան թէ
կայսերական թաղապետին տնօրէն
Համիտ պէյ, որ հնագիտական խո-
ղարկութիւններ ընել տալու համար
Մէքէնէն գնացած էր, հոն պէտք
եղած կարգադրութիւնն ընկէ յե-
տոյ Հայկ. ուղեւորներն է, ուր նոյն-
պէս հնագիտական խողարկութիւն
ներ ընել պիտի տայ:

Փիլիպէ հրատարակեալ Փիլիթա-
րու լրագիրն ասկէց ամիս մ'առաջ
ծանուցած էր թէ Փիլիպէի Ֆրան-
սական և Անգլիական հիւպատոս-
ներն ինքնուրոյց կ'են Ալեքս. փա-
շային թէ իրենց կառավարութիւն-
ներն օրինաւոր կը գտնէին գաւա-
ռական ժողովոյ այն որոշումն, որ
Բ. Գուռն վճարուելիք տարեկան հար-
կը 240,000էն 180,000 ոսկու կ'ի-
ջեցնէր: Մայրաքաղաքին լրագրաց
սմանը հերքեցին այս լուր: Սա-
կայի Պաշտօնական Մարիմա լրա-
գիրն իւր վերջին թիւերէն միայն
մէջ կը պնդէ թէ Փիլիթաբուրի լրա-
գիրն առած լուրն ստորոգէ է Փի-
լիպէի Ֆրանսական հիւպատոսը մայ-
րաքաղաքը ըրած իւր վերջին ուղե-
ւորութեան օգուտ քաղելով պնդ-
ելու է Տր Նոյն մարդիկն ըմբ թէ
Օսմ. արժեքները չափեց կը պա-
հանէին որ Ֆրանսա հաւանութիւն
տայ Արեւելեան Ռուսիկի գաւա-
ռական ժողովոյ արդար պահանջ-
մանց: Ֆրանսական դեսպանն ալ
երկուց յայտարարեց իրեն թէ
Ֆրանսական կառավարութիւնը նը-
պատաւոր է Գաւառական ժողո-
ւոյ որոշման, փիլիպէ գտնուող բո-
լոր միւս հիւպատոսներն ալ այս
մտք տեղեկացուց քրդերն իրենց
կառավարութեանց: Սակայն Բ.
Գուռն չուզեց վստահուիլ Արե-
ւելեան Ռուսիկի կողմնայոցը, թէ
պէտք Ալեքս. փաշա քանից լընդ-
րած է Բ. Գուռն:

Երեկ Գուռն-Գաւառի կողմն Հայ
երկուստար մը, որ բանի մը օրէ
ի վեր սաստիկ թիֆոյէ բռնուած է
եղեր, իւր մօր և ընտանեաց և
կեցեցի երթալէն օգուտ քաղե-
լով, տան վեր յարկէն ինքզինք
փոխող նետեց և մեռաւ:

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Վիեննա 2 մայիս
Պաշտօնական օրագիրը՝ Հոյոս կու-
սին փարիզի Աւստրիական դեսպան
անուանուել կը հրատարակէ:

Չէթինէն եկած լրոց նայելով,
Գարապաղի իշխանն Աւստրիայէն ալ-
նաճելով, իւր աղջիկը Սերպիոյ գա-
հուն թեմիս արքայով կը պատժէ դա-
նան: Յիշեալ նախադատը կը յա-
րեն թէ կեցարանական կառավարու-
թիւնը դատաւարներ լինելու կա-
տարեւորաց տարմադրել է եղեր,
սակայն կարնոյ կուսակալ Ֆրանցիսկո
Մուլթաֆա փաշա ընդգիւնացեր է
առաջնորդ լինելու բանաւարկաց ա-
ղաւթ լինելու կողմը:

Ալեքս. 2 մայիս.
Կէս-պաշտօնական լրագիրը Պու-
ղարի իշխանին գաւառացի կողմնէն
Իրեւ. նշան ապագայ համաձայնութեան
ընդ մէջ Յունաց և Պուլղարաց, զա-
նոնք իրարմ բաժնող վեճերը լուծելու
համար:

Գամակոս 2 մայիս.
Երբ Ապա-Իւ-Գաւառ ծանրապէս
հիւանդ է:

Սոֆիա 2 մայիս.
Նախարարաց խորհուրդը զօրա-
վար մայիս 5ին Մոսկուա կ'աղաւորուի
Չարին թաղապետութեան հանդէսին
ներկա գտնուելու պաշտօն ունեցող
պատուիրակութիւնն ալ մայիս 9ին
ճանբայ պիտի ելնէ, Պուլղար ժողո-
ւորներն ընդհանր Ռուսիոյ կառավա-
րութեան ներկայելու համար նախ Բե-
ղարպուրի պիտի կենայ:

Ալեքս. 3 մայիս.
Պուլղարի իշխանն այս առաւուս
ժամ 10ին Պիլիմի համալով ընդուն-
ուեցաւ թաղապետին, որուն կ'ընկեր-
անային իւր թիւնապաշտ, նախարար-
պետ Պ. Թրքիկըրդատէ և արտաքին գոր-
ծոց նախարար Պ. Գուռն թաղապետ:
Թաղապետն, իշխանը, նախարարը
եւ անոնց ուղեկիցը պաշտօնական կառ-
քով Ալեքս. վերադարձան: Իշխանն
եւ իւր մարդիկը պաշտօն իշխան, ուր
այս իրիկուն կողմը մը պիտի տըր-
ուի 120 հրաւիրելոց:

Իշխանին եղած ընդունելութիւնը
սիրալի եղաւ, բայց անձայն:

Ալեքս. 3 մայիս.
Պուլղարի իշխանին Պիլիմի հա-
նուն առթիւ բոլոր հեղինակներն ու
տար մայրաքաղաքը զօրակներով զար-
գարուած էին, Հեղինակներն և Ֆրան-
սական նաւաբանոց թնդան-թնդերն ուղ-
լուներին իշխանը: Ռուսական Ալեքսի-
քա մարտնաւոր փոխադարձաբար պա-
տասխանեց:

Վաշտ մը հետեւակալոր և գինու-
րական վարժարանին աշակերտը նա-
ւաստուցին վրայ շարուած գինուորա-
կան պատիւներ ըրին իշխանին:

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԶԵՌՆԱՐԿ

Q. SE LEBERUF

(1800, 1800)

Յուսանաւոր անձինք՝ սակայ կ'ընեն թէ աշխարհս չէ այլ եւս ինչ որ էր, յառաջագոյն, և թէ քաղաքը կ'ընթերցուի թիւնը իր պատուէ մարդկային ցեղին կենսականութիւնն ։ Այս տեսակ չարիք մարդարեացող անձանք տրուելու լաւագոյն պատասխանն է ցոյց տալ աղօր հակառակ մապացուցանող նշանաւոր օրինակներն . ուշադրութիւն հրաւրելի, քրեական համար, քանի մը վեհապետութեան աշխարհավարաց, հեղինակաց, ուշադրութեան և ուղեւորաց վրայ, որք եօթնասնասուն կառնութեան հասակն . հասակի մը հնձաղկի մը թիւն եւութեամբ, քան իրենց ծանր աշխատանքները Պատմութեան ոչ մէկ ժամանակ միջոցը կարող է պարծիլ այսպիսի օրինակներով ։ Երբեք իր խմբով որք նշանաւոր հանդիսացած են և և ալ ուղղութեամբ, որպէս վերջէն կ'այտը, Յոն Մոյշեք, Վիգոր Հիւրով, Յոն Ռանքե, Պ. Էրատուքն ։ Եւ ցուցադր լոկ այս առաւմբէ չվերջանաւ ։ Այսօր պէն է աղօր վրայ աւելցնենք այն ուղեւորի և հարեանքով մարդու անուն որ պատանոց մը (Մուշէշ) ճեղքեն և տեղոյն վրայ որեւի պատանք մը (Բանասան) ճեղքումը ծրագրել յետոյ, թիւն արդէն գրեթէ ուսումնամեայ, հետազոտող խումբի գլուխն անցած է քննարկ համարէ Միջերկրականի Նուրբը կընէ Հիւսիսային Աֆրիկէի անապատները որդեգրու և բեղմնաւորելու ծառայող . Տէր Լեւոնք արդէն ստաւել և արձակուր հանդիսացած էր իւր երկնքն քան որ և է կենդանի փրկանքի մը . բայց այնպիսի բնաւորութեան մը տէր է, որ չկրնար հազարու կենսից ցորայի կատարել բան մը մնացած է ։ Այս Հիւսիս Աֆրիկէեան Ներքին Ծովու մը կ'առնու իւր միտքը կը զբաղեցնենք նշանաւոր քանակ մը բանաւոր ծրագրելու ։

մտրուած թէ առաջարկեայ ծովը կըր-
նայ շինուիլ, և ծախքն այնչափ մի-
այն պիտի լինի որ դրամատեարք ա-
ռատ վայձատրու թիւն պիտի ստա-
նան։ Ամեն զեղեղու ընթիշեող այն-
չափի մարդու մը լուսանեապան
տրամաբարութեանց նկատմամբ, որ
անյաջողութեան կարելիութեանը
չհաւատար, անհնգէ ժխտել թէ
դժ Տը Լէոհերմ ձեռնարկը լաւ և
օգտաւոր ձեռնարկ մը լինեալ ա-
մեն երեւոյթն ունի :

Քարոսէան տալէն անցունելով կը տեսնենք թէ թունուզի հարապախելն է ձէգայիրի հարաւային-արեւելեան կողմերը կան բազում Դոքեր, այսինքն մեծ տղուտ լճեր, որք չլիթաամաճե կը տարածին թունուզի եզերքը վրայ կապէսէն մինչև Պլաք-րաւ, անապատին վրայ քիչ մը կը բերուած լինն ունեցող քաղաք մը, այսինքն 300 մըոն Դոքէպի ներս : Միջնորդական ծովու կիսակերտը, թէն վար, գտնուող այս լճերը կ'առաջարկեն որդողի ջրամաքք մը միջ շրջաւ, որու ծովու կողմէ սկզբնաւ կ'էստ պիտի լինի թողիլը, կապէս մօտ : Այսպէս Աքիրկեան, ցամաքին ներք միտլիկը չուր պիտի կազմէ ընդարձակագոյն լիճ մը, — ձիւլ տարածութիւնը չլիւրիւր, բայտ երկու կամ երեք հազար քառակուսի մղոնէ պակաս չպիտի լինի, և մեծագոյն նաւերն ընդունելու չափ լորուած լինն պիտի ունենայ : Չրայն քը գրեթէ ուղղադիւր պիտի լինի այնպէս որ անարկած լինելը գոժօռ անարուծին չպիտի ներկայէ : Աքիրկէի ներքը կազմուած է այս-ծովու շրջակայ հողերու և Երկրի լիւմնային վրայ աղբեցուցութիւն և հարկ տոյժ գաղլի պիտի լինի : Իրաւ որ լճին հարաւակողմն անապատ արաբիան բնութիւնը մը ունի, որ մշակման ցոյր չընծայեր, բայց հիւսիսակողմը, թէ և թունուզ և թէ ձէգայիր, հողն այնպէս է որ չուր միայն կը պակսի զայն յոյաբաղաւարք ընելու համար : Կարազմութիւն անշոյր հորերն ալ պիտի որ ապագայ բնակիչք իրեն պէտք եղած չուրը լոկ անձրեւներն չպիտի անկնայտեն, թէ և ներքին ծովու մը գոյտութիւնը մեծ մասն պիտի անցնէ անձրեւներն :

այն է երբ տասն տարի առաջ, խնայի մարդիկ ոմանք պահանջեցին որ միջազգային խնդրը մը լինի այսինքն չհետև, կ'ըսենք, Միջերկրային անդին հարաւային նոր ծով մը առեծըրելով բոլորովին կերպարանաւորելով լինին խառով, Սլավոնական և Ուկրաինական և հաւանորէն, Արպեան լեռները կը զրկուին իրենց ձկնեղէն պտակէն, իսկ Շոթ կոյուսած ճախճախտա լիճերը Միջերկրականի ջրով զննաւ խնամբարկային ծրագրին վրէն չպիտի բերէ մետէորաբանական լիճ ընկերական այդպիսի ընծամած խառնաշփոթութիւններ, այսու հանդերձ, ամենաբարձր կարեւորութիւն ունեցող ծրագիր մ'է, նախագէտ Ֆրանսայի և ձէգայիրի համար, երկրորդապար ալ բոլոր Եւրոպայի համար: Հաւանական չէ որ հակառակորդներ դառնուին եթէ Պ. Տը Լէսէն հաւաքելով այն վեց միլիոն ոսկու դումարն որուն պէտք ունի գործիչ կատարական ձեռն առական և իտալիան և Սլաւոնի, որոց ազգակիցք ձէգայիրի և Թունուզի Եւրոպացի-բնակիչաց մեծագոյն մասը կը կազմեն, պիտի որախանան տեսնելով լիճ այդպէս նոր առաջարէգներ կը բացուին իրենց այնու տասէր և տոկոսն Ժողովրդեան առջև: Հարկ կ'այալ ըսելու լիճ Անգլիա հողածովեկամբ պիտի նսւնի այդպիսի մեծութիւն ունեցող և ազգագայի համար. այնչափ պտտահակասութիւններ ընծայող գործի մը վրայ: Բայց այդպիսի ձեռնարկը կ'է մէջ Սկոթլանդի որ և է քաղաքական նախանձ չլիտի ցոյց տայ Ֆրանսայի դէմ: Եւ յիշատի, նշանակ հետաքրքրական իրողութիւն մը չէ որ նոյն օր, յորում Պ. Տը Լէսէն պերճապէս ներկայեց և բացատրեց իւր ծրագրին, մեր պատրաստութիւնը գաղովականութեանց միտքի կողմէ տառաջ եւս արկաւ ծախնորդական ձեռնարկի մը լուրն, որ մեծագոյն հետեւանչներ կ'ստղծէ ունենայ: Գլոխնայան երկար ժամանակէ հետէ ծանօթ էր իբրեւ ամենէ յանդուգն Աւստրալեան գաղովականութեանց: Իւր բարգաւաճում ու կենսակրթութիւն դարձանակն եղածն է վերջին, և մեր

ի ինտուանացիք զործած են, և լա-
տիոյն արդիւնքներ չմտաթել այդ-
տաի աղղ ու ընթացիկ ինքն ։ »

Վրիժվուկ. — Կեր երէկի Գաղաքա-
ն Տեսութեան մէջ, Բ. երես, Բ.
Հասկի վերջերը, («Հարկաւ յառաջ տի-
ր, Դէ ճոն») խօսքը բնականաբար
է կարգով («Հարկաւ յառաջ տի-
ր, Դէ ճոն») :

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԼՈՐՏ ՏԵՍԲԻՆԻ

Լ՝ԵՐ ՏԵՖԵԼՆ ԵՄ Լ՝ԵՐ ԿԵՄՆԴԵԼ

Բնորոշումները. — Գրքը ունի 100 էջ, որոնցից 1-ինը
հոգաբարձի. — Օրենսդրության. —
Բնորոշումները ժողովի
(Շարունակություն)

Բաց աստի, որն Հասարակաց
 խորհրդարան, իր կազմութեան
 իսկ պատճառաւ, մէկ քանի տօժ-
 նեկէ անկէ իր նիստերն երկարե-
 լու անկարող պիտի ըլլար, և ասոր
 անտեղի հետեւանքը պիտի լինէր,
 տարւոյն մնացող ժամանակամիջի-
 ցին համար լի որդւ կառավարու-
 լ լիւան ձեռքը չափազանց խնայու-
 լ լիւն կառնարական, և կա՛մ վարչա-
 կան պաշտօնաժանց գործաբարու լիւան
 մէջ տաշակալից լատիւարու մնեկ
 լատաճ բերկի 2

իրօք պէտք եղածը՝ աւելի փութ-
րաթիւ, առաւել ընտիր և աւելի
լրջօրէն կողմակցական մարմնով մը
անընդհատ հսկողութիւնն է որ
յարգածով պարտաւոր գտնուի Նա-
խարարաց աշակցելու ի մասին ծը-
րբագրաց պարտաւորութեան, երկ-
րին ընդհանուր կարտաւորութեան և
փափարեանաց վրայ անոնց լոյս տա-
լու, և անոնց քմահաճական միտ-
մանց տեսակ մը սանձ լինելու հա-
մար է ինչէ այսպիսի մարմին մը
կազմուելու ըլլայ, կրնայ տրուիլ
սեմ «Երեսնայեղ խորհուրդ» տիտու-
ղոսը: Սա մերձ 30 անդամէ պէտք
է բաղկանայ, որոց կէսէն փոքր ինչ
պատեան, իւրաքանչիւ կողմէն անուան-
եալ մնացեալը ընտրութեամբ կ'ըն-
ծայուի, եւ որպէս զի առաջինը
կատարելապէս անկախութիւն վայելել
պարտեանս, պէտք է որ պարտա-
նին ջեղեան կամ գէթ ալքան
տարով համար լինի:

Լատ որում: 14 գաւառ կան, եւ լինէ իւրաքանչիւն 4 գաւառացի միայն երկուս առաւում: յառիկային, 12 եւրեմիտիսանք առնուած կ'ըլլան դաւառնիւղեն, որ մեծ քաղաքացի ընտրելի երեմիտիսանաց հետ միասնել, խոչընդել երեմիտիսանական մասը կը հասցունեն ինչի, և մնացեալ 12 անդունդն կը մնան խափիլ կողմէն անտանիկ անաւանոց:

Սոյն վերջին տարեր օգուանհերն
ախներու եւս Այսու, Օրէնդիբի
խորհրդայ մէջ փորձառութեամբ,
ընկերական դերով, և իրենց անց-
եալովը Տէրութեան Պետան փառա-
հոխեան արժանացած մէկ քանի
նշանաւոր անձանց, ինչպէս նաեւ
ավանաւոր խաղտիներեան այլ Գրիւ-
տանէից՝ որը կրան Մահաւանական
ընտարող յարգը չխախտել, անբա-
ժակցութիւնը կ'ապահովուի, և
կերպով մը վարչական աւանդու-
թեանց մէջ յարաբերութեան ոգին
մշտնջենաօրերու օգնութիւն և իւր-
լայ՝ Քայլութեան օրէնութեանց նախ-
ննումութիւնն, դէթ առ ժաման
կուածվարութեան յատուկ պէտք է
ըլլայ, առանց խորհուրդը մեթման
(էջն) իրականութեանը, որում
ստորմանը նկատմամբ:

Բայց ոչ մէկ օրէնք, ոչ մէկ հր-
ավարտում, վաղա՛մա՛ն չարեւի
ըզմանց նկատմամբ, պէտք է հը-
րտադրաբար ինչ ոչ օրինաց դուռ-
թիւն վայելէ, առանց կանխա-
խորհրդում ինքնավարութեան, որ զրոն
նաղատելու, վիճաբանելու, ե կար-
ծիք, յայտնելու կատարելով աղտո-
տութիւն կը վայելէ ք Պիճճէն քնա-

կանախարհ անոր վրէ սերտալոր իւայն
պատահուց հ Հաշուց կարգադրել
օրհներէքն (Լու տ Եղեղի-Կոսե) և մի
Վագրօյայն պայմանագրութիւններով
բղինալ բոլոր պարտիք հ յանձնառ-
ած թիւներ անոր խորհրդակցական
էրաւատութեան չըմանալէն դուրս
պէտք է նման : Նմանապէս պիտոյ
վերջն առ ուր զպատասխանայ մայն
վերջն առ ուր իրաւունք , որպէս
զի հաստատացալեն ստեղծկանայ թիւ
իւրաքանչիւր նշանաբարի սրամա-

[illegible]

Թէպէտ աստուհոստ պէտք է ըլլայ
Թէպէտեւ իրաւամբ կրնայ ա-
րկուիլ թէ՛ տեսչութեան և հա-
շարիւ հսկայութեան այսպիսի
կարճակ իշխանութիւն վայելող
միջոց մը կառավարութեան հետ
գա-
լէն
պա-
կը

տ ամուսնի ինը բաւական է բը-
նաճ իշխանութեան մը հարե-
րդ մեղքը ստնճահարիլ, հնար է
զման առաջը վտանգի քայլ մա-
ն առնուլ եղբայրական հաստա-
ւութիւններն առաւել եւս ապա-
հանել ընդուն ճարտուն մէջ։ Իմէ-
զուհեմի իսկ թէ Օրենսդիր խոր-
բզն յաջողի իր մէջ պարունա-
ն երկրին ամենին կարող անձին-
ն զարձեայլ է հնար նկատու-
ն իրեն ժողովրդեան երկրա-
ն իր իրարեւուն հետ բաւականա-
ն ուղղակի հարցող և կցորդ-
րմին մը։ Մյոն պակասութեան
ն զգարման կարող բազմաւն նը-
ստուիլ Օրենսդիր խորհրդոյ ընտ-
րարապարից զօրացումն, ներմու-
ն իր իմն առաւել ռամկավարա-
ն տարր իմն

Սյուսե մասը կարելի է դիզա-
ն ներկայացուցիչներն որոշ վըս-
նակ կ'առաջարկուին Գաւառական
որհրդաց ընտրութիւնը, հրաւը-
լի իրադրանքիւ դառաւի համար
երկրկու երեսփոխան ընտրել, ու-
նը՝ քաղաքներէն համեմատաբար
մարկի երեսփոխանաց թուոյն հետ
համեմուա երեսփոխանաց հաւ-
նագումար թիւը 46ի կը բարձրա-
ուեն ։

Աստուծո՛ր Օրենսդիր խորհրդդ ան-
նայոց հետ միացեալ, լիազուժար
որով որ կը կազմեն, ամեն անգամ
քի համօրենս երկրին շահերը չօչա-
նող կարեւոր խնդիրներ յուզուե-
ն ալեաց կը ծնանի, ինչպէս նո-
ւաւանարաբաշխումն կալուածական
արկաց, շրանցական մեծ ամօծ ծը-
ագրեր, կարւածոց ջախ և սակ
համանակ դործ ուրլով իւրն և դը-
մառանկն նորանոր պարտեաց հար-
ագորլով իւն:

Այսպես, առին երկու մարմիններ՝
 ընդ համախմբելով, հնարաւոր կերպ
 ձևով խաչաձևով, որ զորով
 բանասեպ պիտի կրնայ կրօնիկ առը
 յայտանք անխորձութիւն բազմա
 քիւ մասին անգամոց, ցործնապան
 անօրոյն երեւոյթի ե գործող ունա
 լութեամբը, որ բամբին պիտի լին
 ին իրենց ընկեր խորհրդող միւս
 անգամոց:

Ընդհանուր ժողովոյ իրաւունք-
ներն համանման պիտի ըլլան Օրէ-
ստեփիլ խորհրդոյ իրաւանց, թէպէտ
և ոչ այնքան յաճախ, և առաւել
լայնուոր խնդրոց նկատմամբ գոր-

աղբիկի տալիսին՝ օրինաց նախա-
հանուկ խնրը դարձաւ նախոր-
դայ ձեռքը մնալով, խորդին խո-
րը դոյն համա արտասուկ խնքներ պե-
տի վայելէ, վիճաբանելու, քննա-
դատելու, խորհրդից տալու և բո-
լորդրելու ։ Այն օրէնքներն և հրո-
ւիրարտականքն ողբ Օրենսգիր Նոր-
հրդոյ պիտի երթարկուն, և ա-
մանք՝ ողբ առանց ընդհանուր ժո-
ղովոյ վիճաբանու իրենց անցնելու
չպիտի կրճատուին հրատարակուիլ,
իրարմէ որոշելու համար պատշաճ
սովմանագիծ մը պէտք է քաջուի,
Հիմնական կանոնագրով մը, ինչ-
պէս որ եղաւ Քանադայի խորհրդ-
արանին և գաւառական ժողովնե-
րուն յարակից իրաւունքներն սահ-
մանուելու ժամանակ ։

Մանսուրը կէտ մը կայ, որուն
նկատմամբ ընդհանուր ժողովը
«Վէժովի» մերժողական բացարձակ
իրաւունք պէտք է վայելէ, այն է
նորանոր հարկեր գնելու վերաբեր-
եալ որ և է անօրէնութեան:

Հիսկեայ տախտակը բացառապէս
գաղափար մը կրնայ տալ վերլուիչ-
եայ հատուածոց մէջ նկարագրեալ
սահմանադրական ծրագրոց :

Հանքային պահեստի ֆոն և որոշ անփութակ
Եփեղյանի հանքային ֆոն և որոշ անփութակ
Վ. Գրիգորյանի ժողով. կազմակերպ

խրեքանչիլ՝ չըմանակի երևալու խանութէն որք զիւղական քուէից աւանդապահն են և չափահաս բըլ-հակից կողմէ կ'ընտրուին :

2. Գաւառական խորհուրդը. — (4 էն մինչև 8 անդամով ըստ տեղ-ւոյն) : Գիւղական երեսօթիւսանե-րէն ընտրեալ :

այ 26 անդամներէ, որոց 12-ն պիտի առնուամուկն, իսկ 14-ը պիտի ընտրուին նախարարաց խորհուրդէն և 4-ը պիտի ընտրուին Երևանի քաղաքապետութենէն:

Ընդհանուր ժողով. — 80
 ք, որոց 8 նախարարք, 25
 զիր խորհրդայ անդամք, և
 ուրիշակք ընտրեալք զիրար
 պիտանաներէն :

ԲԱԺ ՆԱԽԱՐԱՐԱՐԸ. —
 Խանաճուք առ ի թըտիմն.
 Նորին Բարձրութիւն ի թըտիմն
 արնայ առարկուիլ թէ սոյն
 թիւն չպարունակեիր ի թըտիմն
 սկսան սկզբունքն՝ բառին

սակութեամբ, ըստ որում (6)
էր խորհուրդն և ընդհան-
րն առաւել խորհրդատու
ներն են քան թէ օրէնսդէր,
տ' սակաւ անձինք պատ-
կարծման, հաւատեցուն (6)

պոռո այժմէն հատուն է
ողորդական կառավարութե
նար : Արդի՝ պարագայից
ստ մեծ պատասխանատու
անձնած կը լինէի՞նք , եթէ
նք տալ նմա անպատճա
րի հաստատութիւններ, որ
ոճեաց երկրին ամենէն ազ

անձանց, զանի միանալի թաւալեն խառնալիքի և քառսի մէջ, -այն օրն անք զիշիկպտոս պիտի թալ ժառն: Հնդկաւանի մէջ:

Իկայայոյ քաղաքանի յոցօրն էապէս շնն տարբէ պտապաննիւրն: և սակր յիւրութիւն, հրքան յմարտ յիւրախից ցոյց յկուտան յօրէնութեանց մէջ, որոց

րկեք, բարեխառնելու
արձակատեղիներ
ստեղծելով՝ մեր իշխանու
թյան անհրաժեշտ
ած ենք Ալդ, Եվդոսյան
համայնքի կարող
ություններն յուրաքանչյուր
նրան դեպ ինքնօրեն կառու
ման մը, աւելի առատաւ
աւելի յանդուրժ, քան
զից կականաւ ամենէն յի
ստան՝ տեսական ամեն

Երգերի տոն կարյուր թեան
 ժիլին խաճաջ-համրեք
 Եւ են, յուսմ լաթե լի
 Երեսնակաւ կեպը Ի միջին
 Գրերի մը կամուրջու եւս տան
 Երեսնակ Զրդարտունի մը
 Կարողանաւուն է, զոր
 Կամոց մէջ կը տեսնէր
 Զնորդական շէնքը կը
 Զնմաճախ ընդ-ճանորդ
 Զնամուտունի շշմակոյ
 Զտանել լայնակարորդ
 Զքրտնակի, Զյորժամ Նորին
 Զտանութեան կամուրջ
 Զտանութեան կամուրջ

[illegible]

ախներն կենդանի և օգտակար
հիւս համար, այն է մանկ
սթիւնն : Արդէն այս մանկ
որդակցութեան մտայ փո
արութեան հետ, և դժուար
է նախ քան որ անհատական

ԱՅՈՒՆ ԵՒ ԱՅՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աղբյուրահատ հողի մասին
 Գրավառքին մէջ վերջին օրեր
 Բրդեհ մը պատահելով 2000
 Խուն հրոյ ճալաւ եղան:

Մարտիկայէն կը ծանօց
Գէ Ապրիլ 23ին իրիկունը
իւրի պալիմում մը պատան
էն-Շամուրի վառօդարանին
3000 քիլոկրամ վառօդ
ւրակ առեր է • Ենկերն
հերիմները մինչև 600 մէթր

[illegible]

[illegible]